

رودکی، سلطان گنج سخن

چهارم دی ماه بزرگداشت سلطان گنج سخن رودکی است؛ نخستین شاعر بزرگ پارسی گوی که توانست با خلق آثاری جاودانه، شعر فارسی را حیاتی دوباره بخشد و رهگشای شاعران پس از خود شود.

چهارم دی ماه بزرگداشت سلطان گنج سخن رودکی است؛ نخستین شاعر بزرگ پارسی گوی که توانست با خلق آثاری جاودانه، شعر فارسی را حیاتی دوباره بخشد و رهگشای شاعران پس از خود شود.

ابوعبدالله جعفر ابن محمد بن عبدالرحمن بن آدم رودکی در قرن سوم هجری قمری در روستای بنج رودک در نزدیکی سمرقند ناحیه ای سرسبز در امپراتوری ایران دیده به جهان گشود.

وی در دوره کودکی حافظ قرآن شد و سوره های این کتاب آسمانی را با لحنی دلنشین می خواند.

رودکی در نوجوانی به شعر و شاعری علاقه مند شد و چون آشنا به نواختن چنگ و بربط (یک نوع ساز زهی) بود، بیت های سروده خویش را با صدایی رسا و زیبا می خواند و شعرهایش را با نوای آن سازها تنظیم می کرد .

پس از گذشت روزها، آوازه شهرت وی به دربار سامانی رسید و رودکی به فرمان نصر بن احمد سامانی به دربار فراخوانده شد و توانست در مدت کوتاهی با نشان دادن استعداد و نبوغ شعری خود به مقام بالایی دست یابد.

رودکی در شعرهایش از موضوع های گوناگونی همچون غزل، مدح، وعظ و رثاء استفاده می کرد و سروده هایش روان، ساده، دل انگیز و سرشار از روح زندگی بود. این امر باعث شد تا وی عنوان نخستین پدر شعر پارسی و نخستین شاعر بزرگ پارسی گوی را از آن خود کند. به رودکی استاد شاعران و سلطان شاعران نیز می گویند.

وی نخستین شاعر بزرگ پارسی گوی ایران بود که شعر فارسی را به تحرک و جنبش واداشت و سبب غنا و شورآفرینی ادبیات فارسی شد.

رودکی توانست با ابداع و تنظیم انواع مختلف شعر، رهگشای بسیاری از شاعران بزرگ عهد غزنوی همچون حکیم ابوالقاسم فردوسی، دقیقی و عنصری شود. همچنین ساخت رباعی را به رودکی نسبت داده اند که با استعداد شگرف خویش توانست وزن و آهنگ رباعی را به وجود آورد.

شعر «بوی جوی مولیان» از معروف ترین شعرهای رودکی است، وی با این شعر به شهرتی جهانی دست یافت.

این شاعر پرآوازه را سراینده بیش از یک میلیون بیت شعر دانسته اند. اما اکنون تنها هزار بیت و آثار منظوم کلیله و دمنه، سندباد نامه و سه مثنوی از این شاعر بزرگ به یادگار مانده است .

سرانجام سلطان شاعران ایران که سال ها در راه ادبیات این مرز و بوم تلاش کرد، در 329 هجری قمری بدرود حیات گفت و دنیای شعر و ادب را ترک کرد.

هر ساله روز تولد رودکی آیین های پاسداشت و بزرگداشت بسیاری برای این شاعر پارسی زبان که با خلق آثاری جاودانه و شعرهای غنایی و تعلیمی سرآمد شاعران شد، در سراسر ایران و کشورهای فارسی زبان برگزار می شود.

به بهانه بزرگداشت رودکی بر بیت های این شاعر بزرگوار گذری کوتاه می کنیم:

****به حق نالم ز هجر دوست زارا سحر گاهان چو بر گلبن هزارا**

****اندیشه کنم هر شب و گویم: یا رب هجرانش چونین است، وصالش چون است؟**

**با صد هزار مردم تنهایی بی صد هزار مردم تنهایی

**بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهربان آید همی